

7/30681

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1233-4472/6209

Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10. / 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrikulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30681 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1233-4471/6208

Konu : Yazılı soru önergesi

13.11.2025

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30681 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Kuruma alınma ve kayıt işlemleri" kenar başlıklı 21. maddesinde hükümlülerin ceza infaz kurumlarına kabulleri esnasında kaydedilecek kişisel bilgilerin gösterildiği; 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin aynı kenar başlıklı 55. maddesinde de benzer bir düzenlemeye yer verilerek beşinci fıkrasının (d) bendinde hükümlülerin meslek ve sanatı olup olmadığı, var ise seviyesinin belirleneceğine dair hükümlere yer verildiği malûmlardır.

B) Ceza infaz kurumlarına alınan kişilerin mesleğini basın çalışanı olarak beyan etmesi ya da bazı listelerde adının basın çalışanı olarak geçmesi durumunda, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından basın kartı sahibi olup olmadıkları araştırılmaktadır.

IV- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Suçun işleniş biçimi, suç faillerinin makam ve sıfatları, meslek ve meşguliyetleri esas alınarak bilgi derlemesi yapılmadığından, Bakanlığımızda soru önermesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, Üçüncü Bölümünde düzenlenen "Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında açılan ve sonuçlanan soruşturma dosya sayılarına ve ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

V- Bakanlığımız ile Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanan 14/11/2011 tarihli işbirliği protokolü gereğince; 01/03/2012 tarihinden geçerli olmak üzere, daha evvel Dışişleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) yapılan başvurularda Hükûmeti savunma ve AİHM'in ihlâl kararlarının icrası görevi, dış politikayı ilgilendiren başvurular ve Devlet başvuruları için öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığımız tarafından üstlenilmiştir.

VI- 10/07/2018 tarihli 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 40. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlığımız hizmet birimleri arasında sayılmış olup, anılan Kararnamenin 49. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapmak suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuruları takip etmek, bu başvurulara ilişkin, ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve görüş istemek, savunmaları hazırlamak ve gerektiğinde oturumlara temsilci göndermekle görevlendirilmiştir.

VII- AİHM'e yapılan bir başvuru, AİHM tarafından Ülkemize iletildiği zaman bilgi sahibi olunmaktadır. Başvuruların, AİHM tarafından Ülkemize iletilmesi, yapıldığı yıla göre

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

değil, kendi kurduğu sistem çerçevesinde ele alma sırasına göre gerçekteştirilmektedir. Bu nedenle, AİHM'e hangi yılda kaç başvuru yapıldığı, ancak AİHM tarafından yapılacak bir istatistikî çalışma sonucunda öğrenilebilecek bir konudur.

VIII- AİHM tarafından Ülkemiz aleyhine verilen kararlara ait istatistiklere Bakanlığımız İnsan Hakları Dairesi Başkanlığının "<https://www.inhak.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

IX- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; ceza infaz kurumlarında 08/08/2025 tarihi itibarıyla salt basın faaliyeti dolayısıyla barındırılan herhangi bir hüküml¼ ve tutuklu olmadığı, soru önergesinde belirtilen diğer hususlarda ise istenilen ayrıntıda bilgi ve belge bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

